

TENTOONSTELLING
16.10.2013 – 04.01.2015
DEN HAAG

HET GEHEUGEN PALEIS

MET JE HOOFD
IN DE ARCHIEVEN

VOC-MATROOS
ONTMASKERD
ALS VROUW

SCHANDAAL IN
HAAGSE SOCIETY

GA MEE NAAR DE BARBIESJES!

na

nationaal archief

gahetna.nl

HET GEHEUGEN PALEIS

MET JE HOOFD
IN DE ARCHIEVEN

Met de tentoonstelling *Het geheugenpaleis* won het Nationaal Archief onlangs in Londen de Engelse **Museums + Heritage Award for Excellence 2014**.

De directeur van de *Museums and Heritage Awards*, Anna Preedy, licht toe waarom: "Deze prijs is een geweldige prestatie van het Nationaal Archief. Het archief had stevige concurrentie van over de hele wereld, maar heeft die achter zich gelaten met haar keuze voor een vernieuwende opzet van de tentoonstelling *Het geheugenpaleis*. De tentoonstelling brengt verhalen en geschiedenis op een bijzonder creatieve manier tot leven – daarmee is een nieuwe standaard gezet."

Het geheugenpaleis is nog tot en met 4 januari 2015 te zien in het Nationaal Archief.

In de tentoonstelling *Het geheugenpaleis* – met je hoofd in de archieven – vertelt het Nationaal Archief elf boeiende verhalen uit bijna duizend jaar Nederlandse geschiedenis. Elk verhaal, groot of klein, heeft zijn eigen ruimte in deze expositie. Daarin staan niet alleen archiefstukken centraal, maar geven ook kunstenaars, artiesten en ontwerpers hun verrassende kijk op de stukken en hun verhalen.

Ontdek de verhalen die in archieven verborgen liggen!

Een uniek kijkje in het archief van de Staten-Generaal.

Bekijk een selectie uit de enorme fotocollectie van het Nationaal Archief.

Volg een van de vele workshops in het Nationaal Archief.

De Nederlandse geschiedenis komt tot leven in het Nationaal Archief

In het Nationaal Archief ligt bijna duizend jaar geschiedenis van Nederland in 125 kilometer archieven. Of het nu het archief van ons parlement, de VOC of de KNVB is, miljoenen foto's of duizenden kaarten en tekeningen; u vindt het in het Nationaal Archief.

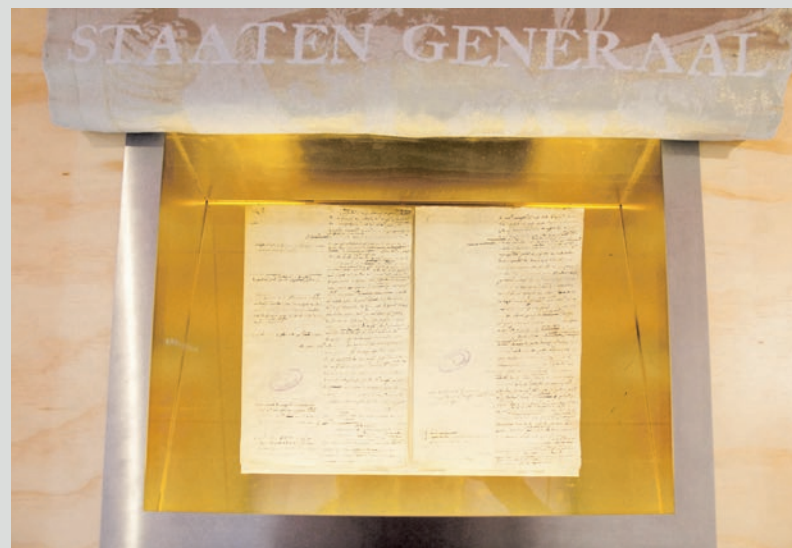
Het publiekscentrum van het Nationaal Archief is voor iedereen die in geschiedenis is geïnteresseerd. Naast een tentoonstellingsruimte bestaat het uit een workshopruimte, een volledig vernieuwde studiezaal en een informatiecentrum. In het informatiecentrum kan men zich (digitaal) voorbereiden op het onderzoek.

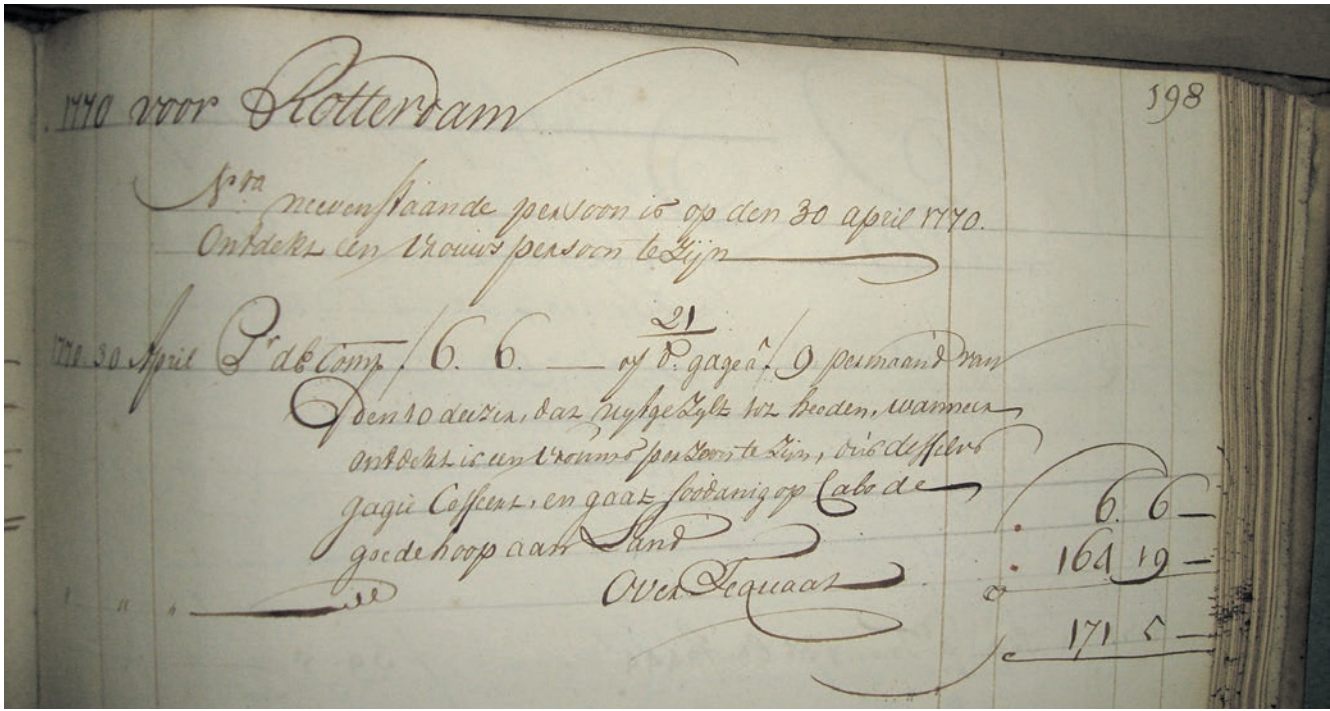
In het publiekscentrum kan men ook kennis maken met belangrijke delen van de collectie van het Nationaal Archief. De omvangrijke kaarten- en fotocollectie hebben een eigen digitale presentatie. Bij de presentatie familiegeschiedenis kan men aan de hand van filmpjes inspiratie op doen om zelf de familiegeschiedenis uit te zoeken in de collecties van het Centraal Bureau voor Genealogie en het Nationaal Archief.

In de studiezaal kan men originele archiefstukken inzien. Deze kunnen via de website gereserveerd worden. De stukken worden vervolgens opgehaald uit het depot en klaargezet in de studiezaal. Het is, onder voorwaarden, toegestaan uit archiefstukken te fotograferen.

Een van de belangrijkste documenten uit de collectie van het Nationaal Archief is permanent te bekijken: het Plakkaat van Verlatinge. Met dit Plakkaat verklaarden de Staten-Generaal van de Verenigde Nederlanden zich op 26 juli 1581 onafhankelijk van de Spaanse koning Filips II. De Amerikaanse Declaration of Independence uit 1776 is voor een belangrijk deel gebaseerd op het Nederlandse Plakkaat.

Plakkaat van Verlatinge, 1581.

In het scheepssoldijboek van het VOC-schip Schoonzicht staat vermeld dat Margareta wordt ontdekt: 'nevenstaande persoon is op den 30 april 1770 ontdekt een vrouwspersoon te zijn.'

DAAR WAS LAATST EEN MEISJE LOOS

VROUWEN EN DE VOC (1602-1795)

Een van de elf verhalen uit de tentoonstelling *Het geheugenpaleis* is *Daar was laatst een meisje loos*. Hier wordt onder andere het verhaal van Margareta Rymers verteld. Het leven op de boerderij in Oldenburg, in het noorden van Duitsland, is zwaar voor Margareta Reymers. Op een dag besluit ze dat ze lang genoeg onder de plak van haar ouders heeft gezeten. Ze verlaat Oldenburg en komt in Hamburg terecht.

Daar ontmoet Margareta een Hollandse officier, die wel weet hoe ze veel geld kan verdienen. Verkleed als man kan ze zo bij de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) in dienst, en daar een goed salaris binnenhalen. Het kost weinig moeite om de vermomde Margareta onder de naam Hans Hendrik Reymers in 1770 in Rotterdam op de loonlijst van de VOC te krijgen. In maart vaart Margareta – als Hans – aan boord van het VOC-schip Schoonzicht uit op weg naar de Oost. Maar hoe goed Margareta's verkleedpartij ook is gelukt, na drie weken valt ze toch door de mand. De eerste officier van het schip ontdekt de ware aard van zijn matroos. Maar wat moet hij doen met een vrouw

midden op zee? Margareta mag aan boord blijven tot Kaap de Goede Hoop, op het zuidelijkste puntje van Afrika. Het VOC-schip legt hier zoals gebruikelijk aan om nieuw voedsel en schoon water in te slaan. Voor Margareta komt op de Kaap een einde aan haar scheepsavontuur.

Margareta is zeker niet de enige vrouw die 'wou gaan varen als lichtmatroos'. Het bekende volksliedje 'Daar was laatst een meisje loos' vertelt het verhaal van deze avontuurlijke vrouwen. Vaak ondernemen ze de reis om bij hun geliefde in Indië te kunnen zijn. Maar soms vertrekken vrouwen gewoon om hun geluk te beproeven ver van de Nederlandse huis en haard. Er is veel moed en doorzettingsvermogen nodig om zo'n expeditie tot een goed einde te brengen. Het risico op ontdekking, zoals bij Margareta, is groot.

Vrouwen hoeven niet aan boord te gaan om toch voor de VOC te werken. Als ronselaars of 'zielverkoopsters' werven vrouwen aan de wal matrozen voor de VOC, die ze daarvoor vaak eerst dronken voeren. Als ze een nieuwe VOC'er hebben gestrikt, zorgen de 'zielverkoopsters' voor een zeemansuitrusting en voor een tijdelijke onderkomen in herbergen of andere logementen, totdat de eerste zeereis naar Indië begint. Maar hun vrouwelijke ronselaars weten deze meestal arme mannen, die hopen op een goed salaris bij de Compagnie, vaak voor kleding en onderdak nog flink wat toekomstig salaris afhandig te maken. Veel matrozen blijven dan ook met een schuld zitten, die ze meestal alleen kunnen inlossen door in dienst te blijven van de VOC.

De VOC zelf stimuleert ook dat vrouwen de reis naar Indië ondernemen. De kolonie aan de andere kant van de wereld moet immers levensvatbaar blijven. Het is daarom belangrijk dat jonge gezinnen er een leven opbouwen. Want: 'Wie en weet niet, dat het mannelijke geslacht sonder vrouwen niet bestaan can?'

Een zeeman danst met zijn liefde voor zijn vertrek naar Oost-Indië. Door Cornelis Dusart, 1695 (Het Scheepvaartmuseum, Amsterdam).

BOEKEN BIJ DE TENTOONSTELLING

Het Nationaal Archief heeft in samenwerking met Uitgeverij Balans bij vijf verhalen uit de tentoonstelling een boek uitgebracht. Daarnaast schreef Jan Blokker speciaal voor Het geheugenpaleis het boek *Land van verhalen*. In dit moderne sprookje ziet een koning mysterieuze papiersnippers zijn koninkrijk binnenwaaien. Waar komen die snippers vandaan, wat betekenen ze? De koning stuurt elf wijze mannen en vrouwen op expeditie. Als zij terugkeren, brengen zij bijzondere verhalen mee en vele documenten. De koning is onder indruk, maar vertrouwt de vertellers niet helemaal ... Wat is dit eigenlijk voor land?

BOEK AANBIEDING
€ 2,50 KORTING

Koopt u één van de boeken uit de reeks van Uitgeverij Balans/Nationaal Archief in de periode van 2 oktober 2014 t/m 2 januari 2015, dan ontvangt u bij inlevering van onderstaande bonnen € 2,50 korting op desbetreffend boek.

ISBN: 9789460036903
Actienummer: 902-11713
Geldig van 2-10-14 t/m 2-1-15

ISBN: 9789460036613
Actienummer: 902-11737
Geldig van 2-10-14 t/m 2-1-15

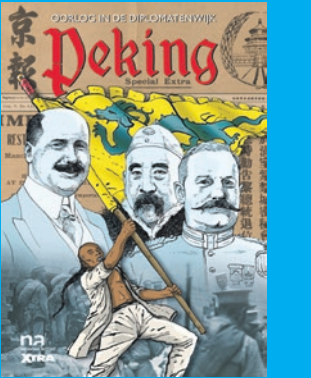
ISBN: 9789460036309
Actienummer: 902-11720
Geldig van 2-10-14 t/m 2-1-15

ISBN: 9789460037344
Actienummer: 902-11744
Geldig van 2-10-14 t/m 2-1-15

ISBN: 9789460036880
Actienummer: 902-11768
Geldig van 2-10-14 t/m 2-1-15

ISBN: 9789460036897
Actienummer: 902-11751
Geldig van 2-10-14 t/m 2-1-15

Bij Uitgeverij Xtra verscheen de graphic novel *Peking, Oorlog in de diplomatenwijk*.

SCHEIDEN DOET LIJDEN

WAT EEN NIEUWE WET TEWEEG BRENGT (1965-1971)

Tot 1971 is het in Nederland niet zomaar mogelijk om te scheiden. Als een echtpaar wil scheiden, moet een van de twee de schuld voor het mislukte huwelijk op zich nemen. Minister van Justitie Polak spant zich in om de echtscheidingswet aan te passen. Voor- en tegenstanders klimmen in de pen. Hartverscheurende persoonlijke ervaringen worden aan de minister toevertrouwd.

Acteursgroep Wunderbaum laat de verstikkende situatie zien waarin vier briefschrijvers uit de jaren 60 en 70 verkeerden door de beperkte mogelijkheden om te scheiden.

DE DA VINCI VAN HET NOORDEN

JAN VAN SCOREL (1495-1562)

Succesvol kunstenaar, ondernemer en ingenieur Jan van Scorel is in de zestiende eeuw een beroemdheid en alleskunner. Hij neemt het initiatief tot de bedijking van De Zijpe, vlakbij zijn geboortedorp Schoorl. Dit kustgebied in Noord-Holland is erg kwetsbaar voor overstromingen. Hij benut zijn schilderskwaliteiten bij het maken van een indrukwekkende kaart van het gebied. Het project is een van de grootste en vroegste droogmakingsprojecten in Nederland.

Los Digitalos maakte een digitale 3D bewerking van Jan van Scorels geschilderde kaart van het Zijpegebied.

DAAR WAS LAATST EEN MEISJE LOOS

VROUWEN EN DE VOC (1602-1795)

In 1602 richtten de Staten-Generaal de Vereenigde Oost-indische Compagnie (VOC) op; de eerste multinational in de wereld. De VOC lijkt vooral een mannenbolwerk. Maar uit archiefstukken blijkt dat de rol van vrouwen in de VOC veel groter is dan gedacht. Er zijn niet alleen thuisblijvende zeemannenvrouwen, maar ook vrouwen die matrozen ronselen en vrouwen die als man verkleed aan boord gaan.

Van het matrozenliedje Daar was laatst een meisje loos maakte Ricky Koole, actrice en singer-songwriter, een hedendaagse variant.

11 VERHALEN 11 KUNSTENAARS ONTDEK DE VERHALEN DIE ARCHIEVEN VERBORGEN LIJVEN

IMAGEBUILDING IN DE GOUDEN EEUW

JOHAN VAN OLDENBARNEVELT (1547-1619)

Een jongen van eenvoudige afkomst die zich slim omhoog weet te werken via studie, werkkring, huwelijk en grondspeculaties. Dat is het verhaal van Johan van Oldenbarnevelt. Uiteindelijk is Johan van Oldenbarnevelt als raadpensionaris en landsadvocaat misschien wel de meest invloedrijke man in de Republiek der Verenigde Nederlanden. Zijn positie redt hem niet als hij in 1619 beschuldigd wordt van landverraad.

Acteur en regisseur Helmert Woudenberg kroop in de huid van Johan van Oldenbarnevelt in de nacht voor zijn terechtstelling.

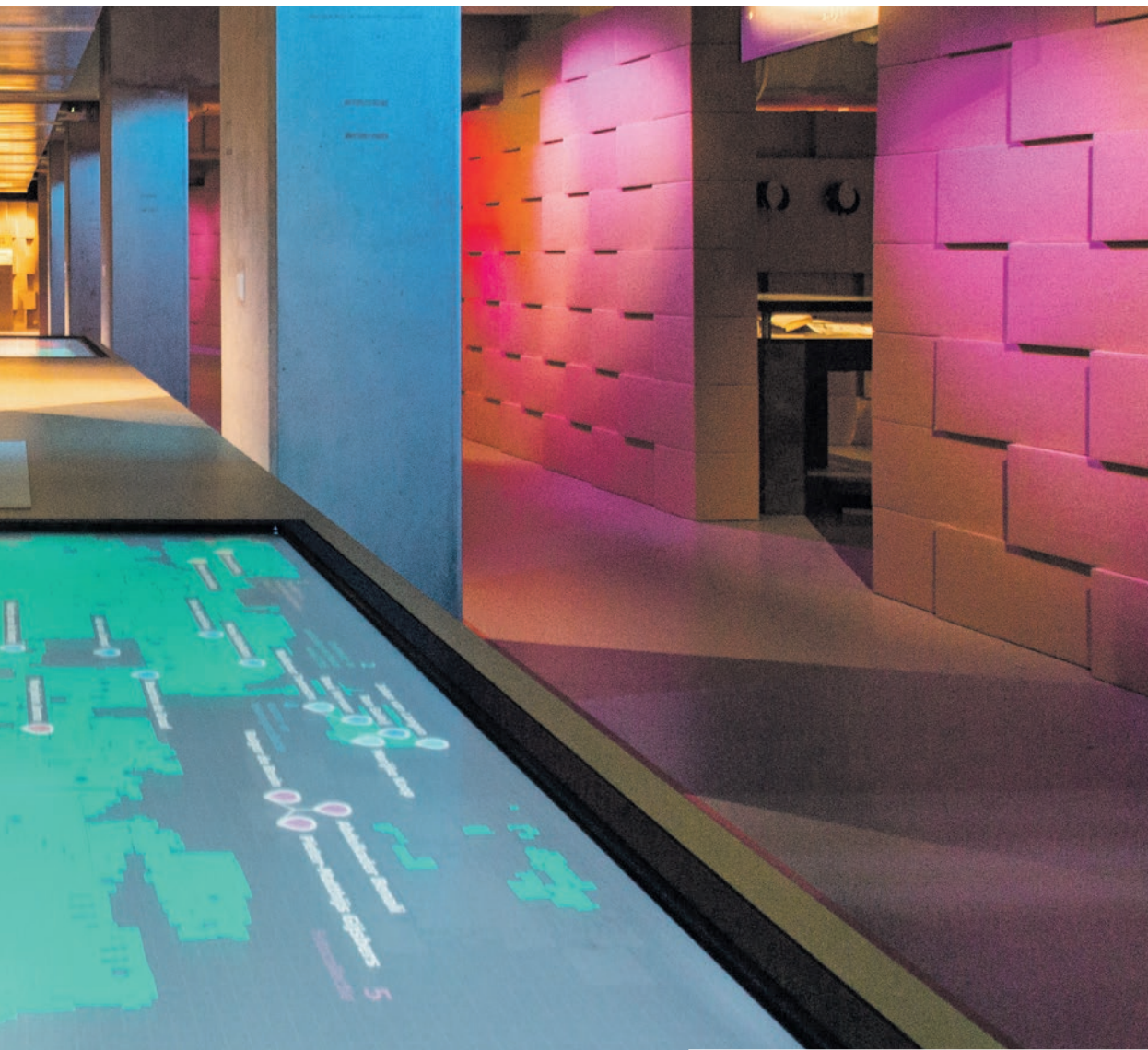

NAVIGEREN DOOR DE MIDDELEEUWEN

SPOREN VAN EEN MACHTIGE VROUWENABDIJ (1179-1598)

Rond 1130 sticht Petronilla, gravin van Holland, de vrouwenabdij van Rijsburg. De meisjes die intreden in het klooster komen uit adellijke families en nemen vaak grond uit hun familiebezit mee. Zo vergroot de abdij snel haar grondbezit. Het meeste land wordt verpacht of in leen gegeven. Van de ooit zo machtige vrouwenabdij in Rijsburg rest weinig meer dan papier en perkament. Maar wie goed naar het landschap kijkt, ontdekt daar vandaag de dag nog de sporen van de abdij. Een 400 jaar oud kaartboek is daarvan het bewijs.

SLeM (Stichting Landschapstheater en Meer) maakte van het oudste document uit de collectie van het Nationaal Archief een landschap van woorden. Hun creatie is een waar monnikenwerk.

IN
GGEN!

NAAR DE BARBIESJES GAAN!

PIETER GROEN GAAT NAAR DE WEST (1792-1794)

In 1792 vertrekt de 19-jarige Pieter Groen naar West-Indië. In zeven dagboekjes vertelt hij over zijn reis, zijn inspecties van de plantages, zijn wandelingen door koloniale stadjes én over al zijn seksuele avonturen met zowel blanke, welgestelde dames als zwarte slavinnen.

Passages uit de dagboeken van Pieter Groen komen tot leven in scènes uit een historische tragikomedie van performer Jaime Ibanez. Begeleid door de muziek van Jornt Dux.

EUROPAPA'S

OP WEG NAAR EUROPESE EENWORDING (1948-1957)

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog is het duidelijk: nooit meer oorlog, maar samenwerken in Europa! De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken, Johan Willem Beyen, is de grote onbekende in het verhaal naar eenwording, maar hij is het die voor een belangrijke doorbraak in de Europese eenwording heeft gezorgd.

Ola Szostak en Willemijn Schellekens maakten een verhalend interieur waarin u zelf op onderzoek mag uitgaan. Aan de gedachtetafel kruipt u in het hoofd van de vier Nederlandse Europapa's: wat deden de politici en hoe denken zij over elkaar?

OORLOG IN DE DIPLOMATENWIJK VAN PEKING

HET MANOEUVREREN VAN EEN GEZANT EN ZIJN COMMANDANT (1909-1919)

Als de Eerste Wereldoorlog uitbreekt, lopen in de internationale diplomatenwijk van Peking de spanningen op. Het neutrale Nederland heeft een speciale taak in de diplomatenwijk: de Nederlandse gezant moet toezien op de naleving van de internationale regels en de Nederlandse commandant bewaakt de Duitse en Oostenrijkse bezittingen. De situatie wordt nog complexer als een Chinese generaal asiel zoekt in de diplomatenwijk na zijn mislukte poging om het keizerlijk gezag te herstellen.

Het verhaal van de diplomatenwijk is in samenwerking met Josse Pietersma, Fred de Heij en Uitgeverij Xtra vertaald naar een graphic novel.

HELD TEGEN WIL EN DANK

EEN HAAGSE AGENT IN OORLOGSTIJD (1944-1946)

Zo'n 60 jaar na het overlijden van politieagent Henk Kompagne in een concentratiekamp, onderzoekt zijn neef de gebeurtenissen die leiden naar de dood van zijn oom Henk. Een zoektocht naar sporen in archieven, naar tekens van leven in voormalige kampen en motieven van slachtoffers en daders.

Auteur, journalist en programmamaker Ad van Liempt maakte een korte documentaire over hoe Jan Kompagnie het verhaal van zijn oom heeft achterhaald.

EEN HAAGSE AFFAIRE

HET SCHANDAALPROCES TEGEN SOPHIA VAN NOORTWIJCK (1700-1701)

Seks, leugens en bedrog in het Den Haag van begin 18^e eeuw. Het proces tegen de rijke weduwe Sophia van der Maa en haar dochter Sophia van Noortwijck zorgt voor opschudding in de Haagse society. De moeder zou haar dochter hebben aangezet tot diverse buitenechtelijke relaties.

Radio- en filmmakers Stout & Smits maakten een audio-installatie die de bezoeker meeneemt naar de Haagse society van toen.

OPGEVANGEN IN DE SPRUITJESLUCHT

INDISCHE REPATRIANTEN IN NEDERLANDSE CONTRACT-PENSIONS (1945-1970)

Het definitieve einde van het koloniale Nederlands-Indië na de Tweede Wereldoorlog vormt het begin van een noodgedwongen verhuizing van 300.000 (Indische) Nederlanders naar Nederland. Vanwege de enorme woningnood organiseert de overheid opvang in contract-pensions. Dat gaat gepaard met veel regels en betutteling. Voor de repatrianten is de overgang enorm.

Illustrator en animator Cristina Garcia Martin gebruikte het toenmalige voorlichtingsmateriaal voor gerepatrieerde huisvrouwen voor een inburgeringsquiz met een knipoog.

HELD TEGEN WIL EN DANK

EEN HAAGSE AGENT IN OORLOGSTIJD (1944-1946)

Op 10 mei 1944 staat de Sicherheitsdienst (SD) op de stoep van Henk Kompagne aan de Velpsestraat 221. Henk is niet thuis, maar zijn zoon Roel vertelt dat hij aan het werk is in zijn volkstuintje. Sindsdien heeft niemand Henk meer gezien.

Begin 1944 is de Tweede Wereldoorlog in volle gang. De Haagse politieman Henk Kompagne sympathiseert niet met de Duitsers, maar pleegt ook geen openlijk verzet. Af en toe tipt hij mensen die opgepakt zullen worden, zodat ze op tijd kunnen onderduiken. Als zijn overbuurman vraagt of hij voor korte tijd iemand wil laten onderduiken in zijn woning, stelt Henk zijn huis beschikbaar. Na een week is de onderduiker, de gedeserteerde SS'er Jan Bakker, alweer vertrokken.

Tijdens zijn korte verblijf bij Henk krijgt Jan een relatie met Marietje Rijp, een collega van Henks dochter Greet. Moeder Dora Rijp is fel tegen de relatie en stelt alles in het werk om de relatie te beëindigen: 'Ik wilde Jonny (Jan Bakker) de deur uit doen, omdat ik bemerkte had, dat mijn dochter en Jonny met elkaar als man en vrouw leefden.' Het lukt moeder Dora niet de twee te scheiden. In haar wanhoop gaat ze naar de SD om Jonny aan te geven. Ze noemt dan ook het adres van zijn vorige onderduiklocatie: dat van Henk Kompagne.

De SD sluit Henk Kompagne op in de Strafgevangenis in Scheveningen. Vandaar wordt hij naar concentratiekamp Vught gebracht. Begin september 1944 gaat hij op transport naar concentratiekamp Sachsenhausen. Hij wordt daar tewerkgesteld in de Heinkel vliegtuigfabrieken en verblijft er tot 16 oktober 1944. Kompagnes laatste reis gaat naar concentratiekamp Neuengamme, waar hij op 11 januari 1945 overlijdt.

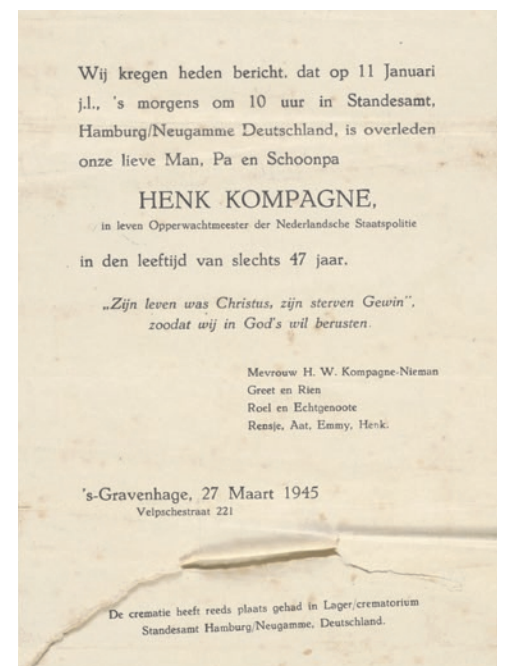
Het is een wrange speling van het lot: Kompagne, die welwillend zijn huis beschikbaar stelt aan een onderduiker, maar indirect diens slachtoffer wordt. Een ongeruste moeder die haar dochter wil redden uit de handen van een SS'er, maar een Haagse agent de dood in jaagt.

Na de oorlog betuigt Dora Rijp spijt: 'Wanneer ik commissaris Mundt niet den naam van Kompagne had genoemd en hem geen mededeelingen omtrent Kompagne had verstrekt, was Kompagne nimmer door den S.D. gearresteerd geweest en had hij nimmer in een concentratiekamp in Duitschland gezeten. Het is dus geheel mijn schuld dat Kompagne gearresteerd is geworden. Ook de gevolgen daarvan zijn geheel aan mijn schuld te wijten.' Het noodlot wil dat de onderduiker, Jan Bakker, de oorlog overleeft.

Ad van Liempt maakte een korte documentaire over de zoektocht naar de laatste maanden van het leven van Henk Kompagne. Deze documentaire en de archiefstukken die dit verhaal vertellen, zijn te bekijken in de tentoonstelling *Het geheugenpaleis*.

Henk Kompagne in het uniform van de Haagse politie.

Ruim twee maanden na het overlijden van Henk Kompagne in concentratiekamp Neuengamme versturen zijn vrouw en kinderen een officieel overlijdensbericht.

Eind 2005 besluit de gemeente Den Haag enkele straten in de nieuwe wijk Leidschenveen te vernoemen naar Haagse politieagenten die in de oorlog verzetswerk hebben verricht en zijn omgekomen. Daar is nu ook de Henk Kompagnelaan te vinden.

Mooie en leerzame tentoonstelling, waar de leerlingen nog lang over napraten! Vooral het gebruik van de tablets spreekt erg aan. De leerlingen kunnen zelfstandig door de tentoonstelling heen. Het wedstrijdelement zorgt voor enthousiasme en betrokkenheid.

Leerkracht van groep 7 van de M.M. den Hertogschool in Den Haag.

HET GEHEUGENPALEIS IN HET ONDERWIJS

De tentoonstelling *Het geheugenpaleis* heeft ook een programma voor het onderwijs. Voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs is een speciale tabletquiz ontwikkeld. Voor de bovenbouw van havo en vwo zijn er twee lessen over de Republiek en over Europa.

Kijk voor meer informatie op de website onderwijs.gahetna.nl/het-geheugenpaleis of mail educatie@nationaalarchief.nl

Leerlingen uit de hofstad bezoeken het komende jaar massaal het Nationaal Archief in Den Haag. Meer dan 72 scholen uit de hofstad nemen in 2014 een kijkje in het nieuwe publiekscentrum en bij de tentoonstelling *Het geheugenpaleis*.

De Telegraaf, 26 november 2013.

OORLOG IN DE DIPLOMATENWIJK VAN PEKING

HET MANOEUVREREN VAN EEN GEZANT
EN ZIJN COMMANDANT (1909-1919)

In de Chinese hoofdstad Peking ontstaat vanaf het midden van de 19^e eeuw een westerse diplomatenwijk. Niet ver van de paleizen van de keizer in de Verboden Stad wonen en werken de westerse gezanten dicht op elkaar. Het is een soort dorp; een bijna geïdealiseerd stukje Europa midden in China.

Panoramafoto van Verboden Stad in Peking, begin 20^e eeuw.

Die idylle wordt ruw verstoord als in de zomer van 1914 de Eerste Wereldoorlog uitbreekt. De tegenstellingen die op de Europese slagvelden met wapens worden uitgevochten, worden ook voelbaar voor de gezanten in Peking.

Jonkheer Frans Beelaerts van Blokland.

In deze politiek en militair explosieve sfeer moeten de Nederlandse gezant in Peking, jonkheer Frans Beelaerts van Blokland (1872-1956), en de commandant van de Nederlandse gezantschapswacht Haro baron Van Hemert tot Dingshof hun diplomatieke werk zien te doen. Dat betekent vooral schipperen tussen alle partijen en de vaak tegengestelde belangen van de oorlogvoerende naties.

Op het eerste gezicht lijken ze elkaars tegenpolen. De jurist Beelaerts van Blokland, sinds 1909 Nederlandse gezant in Peking, opereert nauwgezet, vasthoudend en bedachtzaam. Regels en afspraken die zijn vastgelegd in het internationale recht zijn voor hem altijd het richtsnoer van zijn handelen. De marinier Van Hemert tot Dingshof, sinds 1913 commandant van de Nederlandse gezantschapswacht, is een militair in hart en nieren. Een man van het type streng maar rechtvaardig. Hij gaat harde confrontaties niet uit de weg en schuwt zo nodig onorthodoxe maatregelen niet. Maar hoe tegengesteld hun karakters ook zijn, in de praktijk blijken deze twee Nederlanders zeer goed met elkaar te kunnen samenwerken. En dat is nodig ook als het Nederlandse gezantschap in Peking tijdens de Eerste Wereldoorlog zwaar op de proef wordt gesteld.

Omdat Nederland neutraal is tijdens de Eerste Wereldoorlog, dragen Duitsland en Oostenrijk-Hongarije hun belangenbehartiging over aan het Nederlandse gezantschap. Dat betekent een grote verzwarende van het takenpakket voor de Nederlanders. Daarbij komt dat hun inspanningen voor twee oorlogvoerende landen hen verdacht maken bij geallieerde collega's in de diplomatenwijk.

De insinuaties nemen toe als in mei 1917 de opstandige Chinese generaal Zhang Xun asiel zoekt bij het Nederlandse gezantschap. Xun heeft kort daarvoor een mislukte poging ondernomen om het oude Chinese keizerrijk in ere te herstellen. Over hem gaat het gerucht dat hij nauwe banden onderhoudt met de Duitsers. Daar komen voor commandant Van Hemert tot Dingshof nog meer problemen bij: sommigen van zijn eigen soldaten maken zich schuldig aan diefstal...

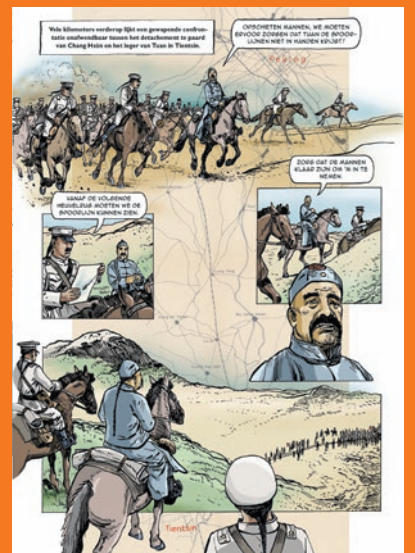
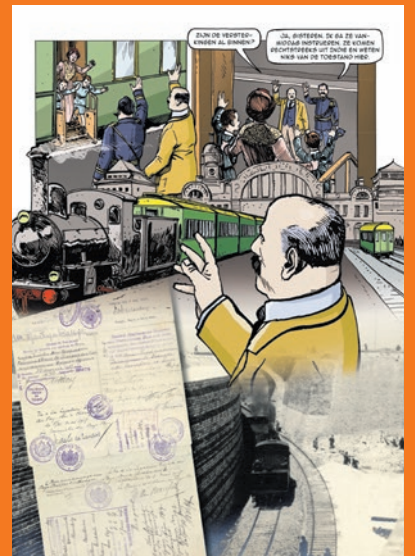
Er wordt veel geëist van de kwaliteiten van het diplomateduo. Maar: met succes! Dankzij hun doortastende en tactvolle optreden loopt de situatie niet uit de hand.

Generaal Zhang Xun met aan zijn rechterzijde commandant Van Hemert tot Dingshof.

GRAPHIC NOVEL

Het verhaal over de gezantschapswijk in Peking tijdens de Eerste Wereldoorlog is ook te lezen en te bekijken in een 'graphic novel', uitgegeven door Uitgeverij Xtra. Tekenaar Fred de Heij (winnaar van de Stripschapsprijs 2014) heeft de gebeurtenissen uit 1914-1917 vertaald naar het beeldverhaal *Peking, Oorlog in de diplomatenwijk*.

Bezoekersinformatie

Openingstijden

Maandag
alleen op aanvraag voor
onderwijsgroepen
Dinsdag
10.00-21.00 uur
Woensdag tot vrijdag
10.00-17.00 uur
Zaterdag en zondag
11.00-17.00 uur

Nationaal Archief

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T 070 331 54 00
www.gahetna.nl

UNIEK NATIONAAL ARCHIEF DESSIN

© Studio Van Eijk en Van der Lubbe

Speciaal voor het Nationaal Archief heeft het Textielmuseum in Tilburg servetten en theedoeken geweven. In het ontwerp van Studio Van Eijk & Van der Lubbe zijn beelden en documenten uit de collectie verwerkt. Deze stof bestaat voor 100% uit biologisch katoen en is ook gebruikt voor de leeskussens in de studiezaal.

De unieke servetten en theedoeken kunt u kopen in de webwinkel op www.gahetna.nl, maar ook bij de receptie van het Nationaal Archief. Daar zijn overigens nog veel meer historische producten en cadeaus verkrijgbaar.

LEZINGEN DIT NAJAAR

ZONDAG

12 OKTOBER

14.00 – 15.30 UUR

HET KLOOSTERLEVEN TOEN EN NU

Herman Pleij en Leo Fijen vertellen over het kloosterleven in de middeleeuwen en hoe het leven er in huidige kloosters uitziet.

ZONDAG

26 OKTOBER

14.00 – 15.30 UUR

IMAGEBUILDING VAN DE GOUDEN EEUW TOT NU

Ben Knapen en Kay van de Linde laten zien dat het opbouwen van een politiek imago van alle tijden is. Van Johan van Oldenbarnevelt tot Rita Verdonk.

ZONDAG

30 NOVEMBER

14.00 – 15.30 UUR

SCHEIDEN DOET LIJDEN

Hedy d'Ancona vertelt uit eigen ervaring over deze roerige periode waarin veel stemmen op gingen om de echtscheidingswet te herzien. Paul Brood, auteur van het boek *Scheiden doet lijden*, vertelt over de geschiedenis van de echtscheiding.

Aanmelden: events@nationaalarchief.nl
Prijs lezingen p.p.: € 7,50 (inclusief toegang tot *Het geheugenpaleis*).

RONDLEIDINGEN ACHTER DE SCHERMEN

Wat komt er allemaal bij kijken om een collectie van 125 kilometer documenten, 300.000 kaarten en tekeningen en 15 miljoen foto's goed te bewaren? Tijdens een rondleiding achter de schermen bezoekt u een depot van het Nationaal Archief en komt u hier meer over te weten. U kunt een groepsrondleiding boeken of individueel mee met een instaprondleiding

die iedere zondag plaatsvindt. Meer informatie op www.gahetna.nl/bezoek-ons/rondleidingen.

SPEURTOCHT DOOR HET GEHEUGENPALEIS

Kinderen vanaf 8 jaar kunnen onder begeleiding van hun (groot)ouders met een leuke gratis speurtocht de tentoonstelling *Het geheugenpaleis* bezoeken. De speurtocht is te verkrijgen bij de Informatiebalie van het Nationaal Archief.

Het geheugenpaleis wordt afgesloten met een speciaal programma van workshops en en bijzondere rondleidingen. Kijk voor het meest recente overzicht in de Agenda op www.gahetna.nl/agenda

Het geheugenpaleis is mede mogelijk gemaakt door:

J.E. Juriaanse Stichting Morrenstichting Fonds 1818 kHein,fonds

Colofon

Redactie: Nationaal Archief
Fotografie: Anne Reitsma
Ontwerp: Ontwerpwerk

HET GEHEUGEN PALEIS

MET JE HOOFD IN DE ARCHIEVEN

ACTIE

GRATIS TOEGANG EN KOFFIE VOOR VIER PERSONEN

Op vertoon van deze advertentie kunt u met vier personen gratis naar de tentoonstelling *Het geheugenpaleis*. Daarnaast krijgt u een gratis kopje koffie of thee in onze koffiecorner. Kom en ontdek de verhalen die in het Nationaal Archief verborgen liggen.